

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Dato:	21.02.2022
Arkivsak	22/00011
Dokumentnummer:	22/00011-001
Arkivkode:	133.2021
Saksbehandler:	Brooke Bakken

Saksnr	Sak	Møtedato
012/22	Årsregnskap 2021	08.03.2022

Saksvedlegg

1. Årsregnskap: Økonomiske oversikter Regnskapsskjema – Drift og Regnskapsskjema – Investering.
2. Noter
3. Driftsregnskap per tjeneste, hovedpostnivå
4. Driftsregnskap per konto
5. Balanse per konto
6. Investeringsregnskap per prosjekt

Saksfremstilling

I henhold til forskriftene for økonomiforvaltning i kirkelig fellesråd skal årsregnskap fremlegges innen 22. februar. I følge Økonomireglement for Færder kirkelige fellesråd fastsettes årsregnskap og årsrapport av rådet innen 01.03. Revisor gjennomgår regnskapet og utarbeider revisjonsrapport innen 1.juni.

I 2021 avslutter Færder kirkelige fellesråd regnskap for fjerde gang. Som en del av tjenesteytingsavtalen yter Færder kommune tjenester til fellesrådet i forbindelse med årsavslutningen (lønns- og regnskapsavdelinger). De utarbeider noter, foretar avstemming av lønn og mva, foretar avskrivninger og aktiveringer, og lager oppstillinger til revisor som viser regnskap og balanse. Også i år har kommunen bidratt til at årsregnskap leveres til riktig tid og med god kvalitet.

Per 22.februar har kirkekontoret avsluttet regnskapet tilstrekkelig til at resultat kan fremlegges for fellesrådet. Regnskap er forelagt revisor. Regnskapet er ført i samsvar med Færder kommunes økonomisystem KOSTRA (KOMMune-STat-RApportering), et rapporterings- og informasjonssystem med et sett av indikatorer som staten skal ha rapportering på. Regnskap er ført med fire hovedområder: kirkelig administrasjon, kirker, gravplasser og andre kirkelige formål (menighetshus, kirkemusikk, diakoni, kirkelig undervisning, trosopplæring og barne- og ungdomsarbeid). Fellesrådet har ansvar for drift av Teie kirkes barnehage og Tripp Trapp åpen barnehage. Når det gjelder separate virksomheter der KF har eieransvar, vises det til egne årsrapporter der også regnskapsresultater kommenteres.

I 2021 er det avsluttet regnskap for første gang etter ny forskrift, og det omtales mer i teksten under. Dette har en betydning for hvordan fellesrådet avslutter regnskap og gjør at det er nødvendig å revidere økonomireglementets vedlegg 1 som gir administrasjon fullmakt til å sette regnskap for Teie kirkes hår og fot, Trosopplæring og Stellgraver i null ved bruk eller avsetning til disposisjonsfond. Det kommer i en egen sak.

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

Regnskap

Kirkelig fellesråds økonomiske ansvar omfatter lønnsutgifter, utgifter til drift og vedlikehold av kirker og gravplasser samt administrative utgifter for menighetsråd/fellesråd og prestekontor. I samsvar med kirkeloven er kommunen pålagt å stille økonomi til disposisjon ved direkte bevilgninger eller gjennom kommunal tjenesteyting. Bevilgede midler betraktes som rammebevilgning og disponeres av KF.

Utsnitt fra årsrapport:

Ved inngangen til 2021 er det tre år siden Færder kirkelige fellesråd så dagens lys. Med dette som utgangspunkt er det historiske tall for de tre årene som legger til grunn for budsjettet, og etter hvert er det en mer stabil tallbase som kan sammenlignes med.

Økonomiarbeidet har - i likhet med alt annet i 2021 – også vært preget av usikkerhet knyttet til hvilke pandemieffekter som kommer til å slå inn. Blant annet om det ville være behov for vikarer til samfunnsviktige funksjoner knyttet til gjennomføring av gravferdsseremonier. Det har ikke vist seg å være nødvendig, men vikarer til barnehagene har vært større behov for.

Overordnet er følgende stikkord for 2021 regnskap:

- Økte lønnskostnader som skyldes høye pensjonskostnader. Kostnadene har til dels vært redusert ved sykepengerefusjon.
- Økte strømkostnader.
- Redusert driftskostnader pga. redusert aktivitet. Dette gjelder lavere kursutgifter og reisekostnader, lavere kostnader for arrangementer, forbruksmateriell og mat.
- Økte vedlikeholdskostnader.
- Økte inntekter knyttet til innføring av egenandel for kremasjon (fra og med 01.01.2021).

Ved inngangen til 2021 var det to pågående investeringsprosjekter som var finansiert av covid-19 midler. Det gjelder overflatebehandling/kledning Hvasser kirke og istandsetting av tak Tjøme kapell. Regnskapsføring av det ekstraordinære tilskuddet (kr 2 000 000) er gjort i driftsregnskap for 2021 og overført til investeringsregnskap. Tilsynelatende ser dette ut som om driftstilskuddet for kirkelig fellesråd er økt med 2 millioner kroner, og det vil være en viktig del av forklaringen videre at økt tilskudd i 2020 var øremerket til omsøkte prosjekter og ikke en del av ordinært driftstilskudd. Prosjektene er gjennomført og midlene er brukt i 2020 og i 2021.

Prosjekter som har fått øremerket tilskudd har vært prioritert for gjennomføring fordi det har vært en betingelse for å få tilskudd er at prosjektene ble gjennomført innen en viss frist. Istandsetting av utvendige vegger på Nøtterøy kirke er et slikt prosjekt som ble tildelt kr 600.000 i skallsikringsmidler fra Riksantikvaren.

Enkelte investeringsprosjekter vært utsatt. En av grunnene til dette er at det har vært viktig å holde større kirkerom mest mulig åpent for å arrangere smittevernvennlig aktiviteter. Ubrukte investeringsmidler blir satt av til fremtidige investeringsprosjekter (investeringsfond) og inngår i finansiering av oppsatte prosjekter i økonomiplan.

Driftsregnskap er avsluttet med følgende resultat:

Totalt avsluttes driftsregnskapet i balanse (resultat = 0).

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

I 2021 er regnskap for første gang avsluttet etter Forskrift om økonomiforvaltningen i sokn i Den norske kirke, fastsatt av Barne- og familiedepartementet 8. desember 2020. En av hensiktene med endrede bestemmelser i forskriften er å se hele virksomhet samlet sett og ikke bruke av disposisjonsfond unødig. I forskriften er det tatt inn strykingsbestemmelser i § 17 som sier at ved et mindreforbruk skal budsjettert bruk av disposisjonsfond strykes for å redusere mindreforbruket så mye som mulig. Bestemmelsene er kommet til anvendelse for kirkelig fellesråd i 2021. Regnskapsmessig resultat er omtalt i note 9 og årets fondsbruk i note 12.

Resultatet samlet sett er i balanse (= 0) og er fordelt slik:

KF virksomhet (admin, kirkelig virksomhet, kirkebygg, gravferd): kr 123 981 merforbruk
Teie kirkes barnehage kr -41 904 mindreforbruk
Tripp Trapp åpen barnehage -82 077 mindreforbruk

Følgende ansvar er avsluttet mot bruk av eller avsetning til fond i henhold til økonomireglement:

Teie kirke Hår og Fot. Merforbruk 81 008 er brukt av fond.
Gravstellavtaler. Mindreforbruk 46 955 er avsatt til fond.
Trosoplæring. Mindreforbruk 46 092 er avsatt til bundet fond.

Investeringer

Færder kommunes tilskudd til investeringer i 2021 beløpte seg til 4 millioner kroner. Riksantikvaren tildelte kr 600 000 og Sparebankstiftelsen og menighetsråd bidro med kr 365 000 til flygelinnkjøp. Det er foretatt investeringer i 2021 med totalt kr 10 183 073 (inkludert mva). MVA er kompensert i sin helhet og refusjonen går tilbake til finansiering av prosjektene. Resterende finansiering er overført fra tidligere års mindreforbruk og ekstraordinært covid-19 tilskudd.

Investeringsregnskap er avsluttet i balanse. Også her er budsjettert bruk av avsetninger redusert i henhold til aktuell behov.

Se note 9 for fullstendig prosjektøkonomi, note 7 for oversikt over anleggsmidler og avskrivninger og note 12 for årets investeringsfondsbruk.

Utdypning av driftsresultat

Se økonomisk oversikter rapport Regnskapsskjema – drift.

Lønn og sosiale utgifter. Kostnader i 2021 økte kr 1 860 000 sammenlignet med 2020.

Mens 2020 var et historisk lavt år på grunn av lav tariffoppgjør, lave pensjonskostnader og redusert arbeidsgiveravgift har 2021 derimot høyere pensjonskostnader, normal arbeidsgiveravgift og et mer normalt tariffoppgjør. Særlig gjelder dette for pensjonskostnadene som var ca 400 000 høyere enn budsjettert.

Regnskapsført **pensjonspremie** i 2021 beløper seg til kr 3 536 154 for hele organisasjonen. Til sammenligning var regnskapsført pensjonspremie i 2020 kr 2 218 000. Det er med dette nesten kr 1 300 000 høyere pensjonspremie i 2021 enn for året før, og kr 400 000 høyere enn årets forventet budsjett. Dette utgjør største enkeltpost-endring i årets regnskap. Det oppleves som utfordrende å ha god oversikt over forventet pensjonskostnader, og vil være viktig i kommende år både å ha en økonomisk buffer

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

i form av disposisjonsfond og å aktivt bruke av oppspart premiefond hos KLP som for å regulere pensjonskostnader på et mer stabilt nivå.

Sykefravær og sykepengerefusjon

Det har vært økt sykefravær i 2021. To stillinger har vært vakante enten helt eller delt i store deler av 2021. Det har vært to andre lenger tids sykemeldinger i tillegg har det vært generelt økt kort tidssykefravær i Teie kirkes barnehage. Refusjon sykepengere beløpte seg til 538 000 kr.

På grunn av lavere aktivitetsnivå enn normalt har det ikke vært hentet inn vikar i samme stillingsgrad for utøvende kirkelige aktiviteter og enkelte stillinger har ikke vært hensiktsmessig å sette vikar inn i. Det har gitt besparelser estimert til kr 300.000 sammenlignet med budsjett og bruk av disposisjonsfond har vært redusert på grunn av besparelsen. Vikar kostnader beløpte seg til 280 000 kr i 2021 (økt med cirka en tredjedel sammenlignet med budsjett) og enkelte faststillinger ble delvis utvidet for å dekke oppgaver i fraværperioder (estimert til ca. 75.000 kr økning).

Mens det har vært en økonomisk besparelse har det vært en økt arbeidstidsbruk for de som er på jobb som har gått til oppfølging av sykefravær, til ekstraarbeid med innhenting av vikarer og til nødvendig opplæring og koordinering. Det er et mål å få sykefravær tilbake til et mer normalt nivå i 2022. Dette for å gi stabilitet i tjenester og i administrativ oppfølging.

Aktivitetsrelatert driftskostnader inkl. strøm

Til sammen er driftskostnader om lag 300.000 kr lavere enn budsjettet. Disse skyldes hovedsakelig driftskostnader redusert til aktiviteter, samlinger, kurs og redusert fysisk deltagelse til kirkelige tjenester og i stabssammenhenger.

Det har vært knyttet stor interesse til utvikling av **strømkostnader** i 2021 og til sammenligning har kostnader økt med kr 308 000 sammenlignet med 2020 tall (fra kr 537 000). I 2021 beløpte energikostnader til kr 845 000 mens budsjett var kr 759 000 (økning kr 80 000 sammenlignet med budsjett). I 2021 har det til dels vært mindre behov for oppvarming av kirkebygg når aktiviteter er redusert og flere strømsparingstiltak har blitt innført, mens strømpriser har vært på rekordhøy nivåer i 2021.

For øvrig er **andre driftskostnader** relatert til aktivitet redusert med ca. 300.000 kr. Dette gjelder flere poster, men særlig lavere matkostnader knyttet til barnehage og aktiviteter, færre reiser, lavere kurskostnader for digitale kurs versus fysiske kurs og samlinger, mindre forbruksmaterieell ved færre deltagere, mm.

Av vedlikeholdsoppgaver som er utført i 2021 nevnes:

- Maling av utvalgte vinduer og dører i Teie kirke (kr 34 000)
- Reparasjon av Teie kirkes orgel (kr 30 000)
- Nytt lydutstyr til Borgheim menighetssenter – menighetssalen (kr 50 000)
- Tilstandsvurdering Tjøme kirke bevaringsverdig inventar / NIKU (kr 115 000) NB. Tilskudd fra Riksantikvaren til arbeidet.
- Skiftet ventilasjonsautomatikk (modernisering) på Borgheim menighetssenter (kr 30 000)
- Reparasjon av råten gjerde, maling av gjerder og dør Torød kirkestue / Tripp Trapp åpen barnehage (kr 35 000)
- Oppussing smijerngjerde Torød kirke (kr 20 000)
- Utskifting ventilasjonsanlegg Teie kirkes barnehage (kr 25 000)

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

- Nye varmeovner og takspotter belysning Tjøme kirke (kor, våpenhus) (kr 50 000)
- Teie kirke barnehage – ny utebelysning med sensor (kr 30 000)
- Opparbeide rampe/skifte inngangsdør, maling ved inngangen til Marihøna avdeling Teie kirkes barnehage for å forebygge oversvømmelse (kr 75 000)
- Byttet teleslyngeforsterker Teie kirke (kr 15 000)
- Serviceavtaler for brannvern, termografering, el-kontroll, skadedyrskontroll, brannalarm og tyverialarm, ventilasjon, kirkeklokker, lydsystemer, renhold

Inntekter:

Innkommne inntekter i 2021 er i stor grad i henhold til forventninger og budsjett. Fellesrådets inntekter består hovedsakelig av tilskudd fra kommune, kirkens sentral virksomhet og «egne inntekter».

Inntekstpostene som regnes som egne inntekter «Brukerbetaling, salg og avgifter» er i tråd med budsjett. Disse utgjør hovedsakelig gravfesteavgifter, foreldrebetaling for barnehage, gravstellavtaler, navnet minnelund avgifter, utleieinntekter, betaling for kirkelige tjenester for personer bosatt utenfor kommunen eller valgfrie kirkelige tjenester (forhåndsmusikk til gravferdsremonier).

Rammeoverføring og tilskudd fra kommunen (både til kirkelig fellesråd og til barnehagene) er også i tråd med budsjett. Det samme gjelder for tjenesteytings kalkulatorisk inntekt (og kostnad) for 2021. Se også note 2 for oppstilling.

Tilskudd fra staten, nå fra Den norske kirkes nasjonal virksomhet, er også i tråd med budsjett. Dette gjelder trosopplæringstilskudd og tilskudd til en halv diakonstilling i Tjøme sokn.

Refusjoner og overføringer er økt med kr 600.000 sammenlignet med budsjett. Av dette er ca 250 000 relatert til økt mva refusjon (og tilsvarende økt mva kostnad). Det er ca. 200 000 kr i økte sykepenger refusjon sammenlignet med det som er budsjettet. Det er kr 150 000 i refusjoner fra overskudd fra forsikringsselskaper og mindre andre refusjoner.

Oppsummering

Regnskapet avsluttes i balanse for 2021 for både driftsregnskap og investeringsregnskap.

Høyere pensjonskostnader og strømkostnader utgjør de største avvikene til budsjett i 2021 og er poster fellesrådet har lite påvirkning på. Sammenlignet med postene i fjør er dette en kostnadsøkning på kr 1,6 millioner kr.

	2020 Regnskap	2021 Regnskap	Endring
Strøm	537	845	308
Pensjon	2 218	3 536	1 318
			1 626

Utover nevnte faktorene har det vært et lavere enn normal aktivitetsnivå på grunn av pandemien og (lavere aktivitetsrelaterte kostnader) og det har i tillegg vært økt sykefravær. Kostnader for bygningsvedlikehold og forvaltning har vært i stor grad i tråd med budsjett. Refusjon sykepenger er noe økt. Regnskapet er avsluttet for første gang med nye strykningsbestemmelser (ny forskrift) som gjør at unødvendig bruk av disposisjonsfond strykes. Dette gjøres for å unngå et tilsynelatende mindreforbruk som skyldes for mye

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

bruk av fond gjennom året. Resultatet omtales i note 8.

Også i 2021 har det vært betydelig usikkerhet i forhold til om det ville være nødvendig med økte kostnader relatert til koronapandemi, særlig lønnsutgifter. Mens det har vært sykefravær har det enten ikke vært nødvendig med vikar eller ikke vært mulig å hente inn vikar til stillingene som har vært ledige.

Fellesrådets økonomi har tålt svingningene fordi det har vært mulig å bruke av fondsmidler som en buffer, og fordi det har vært lavere kostnader knyttet til lavere aktivitetsnivå ifm koronapandemi.

Fondsmidler

KF har fondsmidler til ulike formål, som vist i note 12 til regnskap. Fondsmidler brukes for å tåle økonomiske svingninger. Årets svingninger i pensjons- og i strømkostnader er typiske eksempler på hvorfor det er viktig for fellesrådet å ha en økonomisk buffer som gir en handlefrihet. I tillegg er uforutsette hendelser og vedlikeholdsbehov andre grunner til at en buffer er tilgjengelig. Tidligere har fellesrådet sett til kommunens måltall for fondsmidler men i 2022 vil fellesrådet utarbeide en egen sak om måltall for fondsmidler. Dette fordi kirkelig fellesråd har noen andre forutsetninger i sin økonomiforvaltning enn det kommunen har.

Midler til investeringer som ikke er brukt i løpet av budsjettåret avsettes til bruk for investeringsprosjekter i kommende år og i økonomiplan periode.

Økonomi framover

KF har i alle år siden etablering i 2018 hatt en økonomi som har gått med enten mindreforbruk eller i balanse. Til dels har dette regnskapstekniske årsaker. Ofte har det vært slik at budsjettet har blitt satt opp med bruk av fond og dette har bidratt til at resultatet har vist et mindreforbruk. Nå med ny økonomiforskrift vil unødvendig fondsbruk strykes, og sjansene er større for at resultatet vil gå i null eller i hvert fall ikke blåses opp på grunn av bruk av fondsmidler. Dette er en positiv utvikling for kirkelig fellesråd.

Reell økonomisk sett forventes det å økonomi vil være strammere for kirkelig fellesråd i tiden framover. Mens 2020 var et unntaksår, også økonomisk, med historisk lave pensjonskostnader og strømkostnader, har 2021 normalisert seg og til dels svingt i motsatt retning.

Færder kommune har varslet at de kommende år vil være krevende økonomisk for kommunen og det påvirker også tilskudd for kirkelig fellesråd. Som et ledd i omstillingen er rammetilskuddet redusert fra kr 19 822 000,- i 2020 til kr 18 965 000,- i 2021 og til kr 18 908 000 i 2022. Lønnsutvikling fra 2021 til 2022 er estimert til å ha et helårseffekt (økning) på om lag 500 000 kr, i tillegg er det prisstigning på en rekke andre tjenester. Når tilskuddet forblir på samme nivå som tidligere er det en implisitt effektiviseringskrav tilsvarende kostnadsøkningen. Tidligere har det vært justeringer til inntekter som har berget økonomi. I 2019 og 2020 ble nivå på gravfesteavgifter økt i tråd med nivå i omkringliggende kommuner. I 2021 ble det innført kremasjonsavgift (egenandel) tilsvarende halvparten av den reelle kostnaden for kremasjon. Videre økning av løpende inntektskilder nå vil gi begrenset effekt.

Det vil være viktig for kirkens organisering å tilpasse driftsnivå til økonomiske rammer som er tilgjengelig i kommende år. I 2022 brukes det av tidligere avsatt fondsmidler til å finansiere drift i vesentlig grad. Fellesrådet vil måtte ta stilling til tiltak som vil redusere aktivitetsnivå for å bringe budsjettet i balanse. Anbefalingen er å gradvis implementere endringene over flere år for å kunne sikre gode prosesser og bruk av naturlig avgang hvor dette er mulig. I dialog med bevilgende myndigheter vil det vært viktig å

DEN NORSKE KIRKE

Færder kirkelige fellesråd

understreke at økonomiske forutsetninger må være på plass for å sikre forsvarlig drift i henhold til dagens forvaltningsmessige krav og for å sikre god tjenestelevering.

Det vil være i fremtiden viktig å synliggjøre verdien av kirkens tjenestetilbud og samfunnsoppdrag for innbyggere i Færder. Fellesskapsbyggende arenaer for alle aldersgrupper, kirkelige handlinger og livsritene kirken bidrar til å lage en ramme rundt, kulturarenaer, utvikling av individuell- og kollektiv trosliv er viktig og nødvendig. Både i hverdagen, i høytid og spesielt nå i et samfunn som har stått to år i en verdensomspennende pandemi.

Forslag til vedtak

KF godkjenner regnskap som fremlagt.

Møtebehandling

Vedtak